

Първомай

Среща в духа на най-добрите традиции

За дълбоките корени на българо-корейската дружба

Камен ТАСКОВ

На 26 ноември 2023 г. в гр. Първомай се проведе дружеска среща за възраждане на най-добрите традиции в историята на българо-корейската дружба.

Инициатори на срещата бяха г-н Живко Чакъркчиев и Дружеството за българо-корейско приятелство, а домакини бяха изявиени представители на местната общественост. Събранието беше открито с трогателното слово на г-н Чакъркчиев, който беше и водещ. След словото той предостави думата на местните участници в събранието. Най-активни бяха представителите на местния клон на Дружеството за българо-корейско приятелство, повечето от които имат скъп спомен и трайна връзка от общуването си с корейските хора – веднага след края на Корейската война, в периода от 1954 до 1958 година, в града пристигат деца, загубили родителите си в ужасите на военната действителност, с травмирана психика, нуждаещи се от грижи, човешка топлина и закрила. Местните жители ги посрещат топло и много сърдечно. Децата са настанени в специален Дом за сирачета от Корейската война, а първомайчани ги подпомагат всячески, учат ги на български език, запознават ги с българските традиции, със социалистическите нрави и обичай в България, дават им образование.

Нещо повече – сприятеливайки се с тях и полагайки грижи за тях като за свои родни деца, те самите много научават за корейския бит, духовност и култура. Въпреки, че днес са на преклонна възраст, тогавашните български младежи, общували с децата, разказаха трогателни спомени, оживяващи сцени на човешка, родителска любов и трогателно единение на два отдалечени географски, но близки по съдба народи. Участниците си спомниха корейски имена и интересни събития, пяха корейски песни, използваха корейски думи и изрази и с учудваща яснота оживиха пред присъстващите на събранието младежи събития с давност от десетилетия.

Гости на събитието бяха Извънредният и пълномощен посланик на Корейската народно-демократична република в Република България, Негово превъзходителство Ча Гон Ил, г-н Людмил Костадинов, председател на Дружеството за българо-корейско приятелство и г-н Камен Тасков, член на дружеството и журналист от в-к „Слово плюс“.

Негово превъзходителство г-н Ча Гон Ил приветства участниците, отбеляза с възхищение, че макар че не са общували с корейци от десетилетия, обществениците от Първомай помнят и правилно произнасят корейските имена, помнят и пият вярно корейски песни и са съхранили дълбоко в сърцата си най-благородни чувства към Корейската народно-демократична република и към корейския народ. Той изрази надежда и увереност, че българо-корейската дружба е изправена пред светли перспективи, че е издържала тежестта на времето и изпитанията на десетилетията и че новите поколения непременно ще я възродят.

След неговото изказване думата взе водещият събранието г-н Живко Чакъркчиев. В своето изказване той наблегна върху следните по-важни моменти:

> на стр. 4

75 години от установяване на дипломатически отношения между България и Корея

Ким Ир Сен и Тодор Живков

На 29 ноември тази година отбелязахме 75 години от установяването на дипломатически отношения между България и Корея. В историята на двете държави няма информация те да са имали дипломатически отношения до създаването на народни републики в тях след края на Втората световна война.

На 29 септември 1948 година, само 20 дена след създаването на Корейската народно-демократична република, Васил Коларов, в качеството си на председател на Министерския съвет и министър на външните работи на Народна република България, изпраща до министъра на външните работи на новата братска република следната телеграма: „Имам чест да уведомя Ваше превъзходителство, че правителството на

Народна република България реши да признае Корейската народно-демократична република и да установи в най-близко време дипломатически отношения с нея“. Така, преди 75 години, се поставя началото на едно дълга дружба и сътрудничество между двете страни, техните народи и правителства.

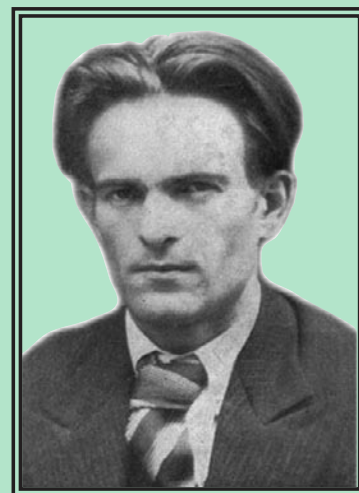
Официалното установяване на дипломатически отношения става на 29 ноември 1948 години. Две години по-късно, на 23 декември 1950 година, по време на Отечествената освободителна война на корейския народ срещу агресията на САЩ, в Пхенянг пристига първият дипломатически представител на България.

Този първи период, на искрено приятелство и общ стремеж за защита на независимостта и социализма, е най-светлият в историята на отношенията между двете страни.

С началото на войната в Корея 1950-53 българското народно правителство веднага декларира подкрепата си за борбата на корейския народ за защита на националната му независимост. България не взема участие във военните действия, но предоставя значителна медицинска и друга хуманитарна помощ на КНДР.

По време на войната и непосредствено след подписването на примирието България изпраща 2 медицински бригади.

> на стр. 2

Никола ВАПЦАРОВ

История

Какво ще ни дадеш, историйо,
от пожълтелите си страници? –
Ний бяхме неизвестни хора
от фабрики и канцеларии,

ний бяхме селяни, които
миришеха на лук и вкиснало,
и под мустаците увиснали
живота псувахме сърдито.

Ще бъдеш ли поне признателна,
че те нахранихме с събития
и те напоихме богато
с кръвта на хиляди убити.

Ще хванеш контурите само,
а вътре, знам, ще бъде празно
и няма никой да разказва
за простата човешка драма.

Поетите ще са улисани
във темпове и във агитки
и нашта мъка ненаписана
сама в пространството ще скита.

Живот ли бе – да го опишеш?
Живот ли бе – да го разровиш?
Разровиш ли го – ще мирише
и ще горчи като отрова.

По синорите сме се раждали,
на завет някъде до тръните,
а майките лежали влажни
и гризли сухите си бърни.

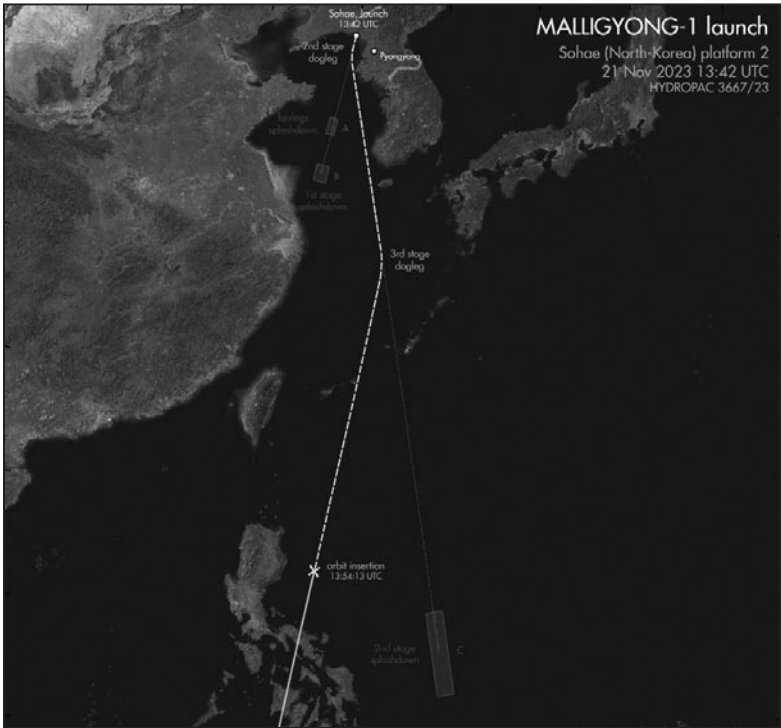
Като мухи сме мрели есен,
жените вили по задушница,
изкарвали плача на песен,
но само бурена ги слушал.

Онез, които сме оставали,
се потехме и под езика,
работехме къде що хванем,
работехме като добитък.

> на стр. 5

Нашата страница за Корея

Забележителен успех

На 21 ноември 2023 КНДР извърши успешно изстрелване на разузнавателен спътник, което беше потвърдено още на същия ден от японски и южнокорейски източници, а на следващия ден се появи и съобщение на Корейската централна телеграфна агенция за успешното изстрелване от космодрума Сохе на космическата ракета-носител „Чо-лима -1“, която изведе в орбита разузнавателния спътник „Малиген-1“. Това беше първото успешно изстрелване на този спътник.

На 31 май и на 23 август 2023 бяха направени два неуспешни опита за изстрелване на спътника поради аварии съответно във втората и третата степен на ракетата „Чолима“.

Американските средства за наблюдение на космическото пространство съобщиха за извеждането в орбита на два обекта на 21 ноември.

Обект А е самия спътник Малиген-1 изведен на слънцесинхронна орбита с много голям наклон по отношение на екватора от 97,43 градуса, която е почти кръгова с апогей и перигей съответно 512 x 493 km.

Обект Б е вероятно третата степен на ракетата Чолима с наклон 97,41 градуса и параметри 512 x 467 km.

Както вече беше споменато спътника е изведен на слънцесинхронна орбита, която му позволява да преминава редовно

над определени райони на земята в един и същи час. Това се смята за много подходяща орбита за спътник за оптическо разузнаване.

При извеждането в орбита ракетата носител е извършила две промени на посоката на изстрелване. След отделянето на първата степен на изток, а след отделянето на втората степен на запад. Това маневриране затруднява опити за проследяване и прехващане на ракетата-носител в периода на извеждане на спътника в орбита и се избягва възможността за падане на втората степен на територията на Китай, Тайван или Филипините. Траекторията на изстрелване на спътника Малиген-1, с двойна промяна на посоката, е показана на схемата. Подобно маневриране в процеса на изстрелване изисква допълнителен разход на гориво и висока точност на системите за управление за да се постигне желаната орбита.

Успешното изстрелване вече спечели вътрешен и международен престиж на КНДР, включително като изпревари изстрелването на подобен спътник от Южна Корея. При това КНДР успя да изстреля първия си разузнавателен спътник не само преди този на Южна Корея, но и направи това със собствена ракета, а не чужда ракета (американската Фалкон-9), използвана от Южна Корея. Въпреки че Южна Корея твърди, че Русия е подпомогнала изстрелването на спътника на КНДР, след срещата на върха на Ким Чен Ун на 13 септември с президента Владимир Путин, е невъзможно някакво руско ново оборудване или технология да са били предоставени, инсталирани и проверени в сравнително краткото време преди изстрелването. Подобна помощ би изисквала месеци или дори години. От снимките от трите изстрелвания не се забелязва никаква промяна в конструкцията на ракетата Чолима. Затова може уверено да се каже, че този успех се дължи изцяло на собствената технология, инженерна и развойна работа на КНДР. Руската помощ би могла да помогне да бъдат разработени по-усъвършенствани спътници и ракети-носители но в бъдеще.

Военното значение на разузнавателните спътници от типа на Малиген -1 е огромно. Той ще е способен за да открива строителството на нови военни обекти като летища, ракетни бази, пристанища и т.н., големи концентрации на войскови части, на самолети в авиобазите, на самолетоносачи и други големи бойни кораби в пристанищата. Това ще позволи на военното командване на КНА да проследява разположението на главните цели не само около Корейския полуостров, но и в целия свят и не само да предупреждава за готвеща се атака, но ще осигурява целеуказване в реално време по вражеските цели. Така например само на 29 ноември главният контролен център в Пхенян към Националната администрация за аерокосмически технологии (NATA) докладва за направените от спътника Малиген-1 снимки на военноморската база на САЩ в Сан Диего в Калифорния, на военновъздушната база на САЩ Кадена в префектура Окинава в Япония и на Суецкия канал.

75 години от установяване на дипломатически отношения между България и Корея

> *от стр. 1*

През март 1952 година в Корея пристига първата българска медицинска бригада. Тя включва 50 души медицински персонал (лекари и сестри). България изпраща и медицинско оборудване и лекарства за една хирургическа болница с 250 легла. Символично ръководителят на мисията в Корея, д-р Константин Мичев, е бил началник на хирургическа болница към интернационалните бригади по време на Испанската гражданска война (1936-1939). Първата българската медицинска бригада остава в Корея до април 1954 година. Българските лекари са изпратени в три военни болници с общо 5000 легла. На 27 март 1953 година, при бомбардировка на американската авиация на болница номер 55 е убит доктор Захари Дончев, началник на хирургическото отделение в болницата.

Втората медицинска бригада, начело с проф. д-р Герасим Митров, работи в Корея, след примирието, от 1954 до 1956 г.

По време и след войната България приема и се грижи за корейски деца останали сирачета. Първата група от 200 деца на възраст от 6 до 12 години пристига в България на 28 юни 1952 година. Те са настанени в общежитие в Баня.

Още 300 корейски сирачета пристигат след примирието през септември 1953 година и са настанени в град Първомай. Всички корейски деца се завръщат в Корея през периода 1956-60 година. В допълнение на тази хуманитарна подкрепа, българското правителство организира доброволни кампании сред населението за събиране на помощи за корейския народ. Събират се главно дрехи и храна. Съчувствието към корейския народ е напълно искрено защото българския народ само няколко години по-рано сам е преживял ужасите на американските бомбардировки срещу цивилното население.

България оказва помощ, в рамките на своите възможности, и във възстановяването на КНДР след подписването на примирието. Важно е да подчертаем, че когато говорим за помощ от България винаги трябва да помним, че по това време народът на КНДР води героична борба и дава скъпи жертви не само за да защити своята независимост, но и за защита на всички свои съюзници и неговата успешна съпротива предотвратява разрастването на локалния конфликт в световна война която би засегнала и нашата страна.

През 60-те години се появяват първите различия в пътищата

на развитие избрани от двете държави в процеса на строителство на социализма. Докато България тръгва по пътя на членство в международни организации на социалистически държави като Съвета за икономическа взаимопомощ (СИВ) и Варшавския договор, в които водеща роля има СССР, в КНДР избират пътя на изцяло независимо развитие като се стараят да поддържат само приятелски двустранни отношения с всички социалистически страни, но без да допускат намеса в своите вътрешни държавни и партийни работи или зависимост в икономиката, политиката и отбраната от други социалистически държави.

Отношенията между НРБ и КНДР достигат своя връх в икономическото сътрудничество от средата на 70-те до към средата на 80-те години на XX век. По това време са проведени няколко срещи на високо равнище, включително две официални визити в София на Ким Ир Сен, през 1975 и 1984 г., и на Тодор Живков в Пхенян през 1985 г.

Между НРБ и КНДР са сключени редица споразумения, в това число и Договор за приятелство и сътрудничество, както и дългосрочно споразумение за икономическо и търговско взаимодействие. През този период търговският обмен между двете държави е добре развит и е взаимно изгоден.

След реставрацията на капитализма в България посоката на развитие на двете държави стана изцяло противоположна. България се присъедини към НАТО и Европейския съюз. Това силно ограничава възможността на страната да взима самостоятелно решения и да води независима политика. В българското общество господстват идеите, че само отказ от самостоятелно развитие и суверенитет може да осигури светло бъдеще на нашия народ.

КНДР обратното запазва и укрепва своята национална независимост във всички области – отбрана, икономика, политика, култура и т.н. Тя показва пример, че е възможно една сравнително малка страна, с ограничени ресурси, да се развива самостоятелно дори в условията на така наречената „глобализация“.

Тези различия правят много трудно поддържането на нормални отношения с КНДР. Затова днес усилията на Дружеството за българо-корейско приятелство, са насочени към запазване, доколкото е възможно, историята на дружба и сътрудничество между нашите народи с надеждата за възраждане на това сътрудничеството в един нов свят на независими и равноправни държави.

Ким Чен Ун посети части на военновъздушните сили

Ким Чен Ун посети командването на военновъздушните сили (ВВС) на Корейската народна армия (КНА) на 30 ноември сутринта по повод Деня на летеца (29 ноември) и поздрави целия личен състав на народните военновъздушни сили. Той беше придружен от маршал Пак Джон Чон и вицемаршал Ри Йонг Гил, началник на Генералния щаб на КНА. Когато Ким Чен Ун пристигна в сградата на командването на военновъздушните сили, той беше посрещнат с възгласи "Ура!". Състоя се тържествена церемония по посрещане на върховния главнокомандващ на въоръжените сили на КНДР, след което той беше поздравен от генерал Ким Куан Хьок, командир на военновъздушните сили на КНА, генерал-лейтенант Ом Джу Хо, политически комисар на ВВС, и други военни и политически офицери от командването на военновъздушните сили. Ким Чен Ун обиколи оперативния команден пункт и залата за разработване на оперативния план. След като получи доклад за оперативната обстановка и оперативния план на ВВС от командира на ВВС, той се запозна в детайли със средствата за управление на операциите. Оценявайки високо факта, че командването на военновъздушните сили е поставило системата за управление на модерна основа и на високо ниво, той подчерта необходимостта военновъздушните сили непрекъснато да поемат водеща роля в модернизиранието на системата за управление на бойните операции както подобава на авиацията като основния род войски на революционните въоръжени сили на КНДР с най-богат опит в реална война и висока бойна ефективност.

След като разгледа оперативния команден пункт и залата за разработване на оперативния план, Ким Чен Ун направи фотосесия с персонала на командването на военновъздушните сили по повод Деня на летеца. Той отправи топли поздравления към целия личен състав на Военновъздушните сили и горещо ги поздрави с техния празник, припомняйки техните героични подвизи и блестящи победи в защитата на страната.

Следобяд на 30 ноември Ким Чен Ун посети и авиационен полк от състава на Първа авиационна дивизия на военновъздушните сили на КНА. Там се проведе учение с участието на самолети на полка. Ким Чен Ун оцени високо факта, че летците са напълно подготвени да изпълняват безупречно бойните си задачи при всяка неблагоприятна обстановка. Той каза, че е голяма гордост за партията и държавата да има такива летци и се снима с участниците учението.

След това Ким Чен Ун наблюдава волейболен мач между отбора на ВВС и отбора на ВМС и представление, изнесено от Ансамбъла за песни и танци на Военновъздушните сили в салона за култура на поделението. Той отново изтъкна пред летците ролята на идеологията, посочвайки че победата или провалът в битката зависят не от техническите данни на въоръжението, а от това за какво и с каква идея се бори човек. Той отбеляза, че колкото и да се хвали врагът с техническото си превъзходство, той не може да надвие политическите и идеологическите предимства на нашите летци.

Вечерта на 30 ноември Ким Чен Ун даде банкет по случай Деня на летеца. На него присъстваха командирът, политическият комисар, и други военни и политически командири от военновъздушните сили, командири на авиационни дивизии и бригади, политически комисари, командири на авиационни полкове и летци.

Община Мездра

Разкриха безплатен телефон за сигнали, жалби и предложения от граждани

Сигнали, жалби и предложения от граждани се приемат и чрез безплатната услуга Free Call

С цел подобряване на комуникацията с гражданите за осигуряване на бърз и ефективен отговор на техните нужди и запитвания,

Община Мездра разкри безплатна телефонна линия за приемане на сигнали, жалби и предложения от жители на всички населени места в общината.

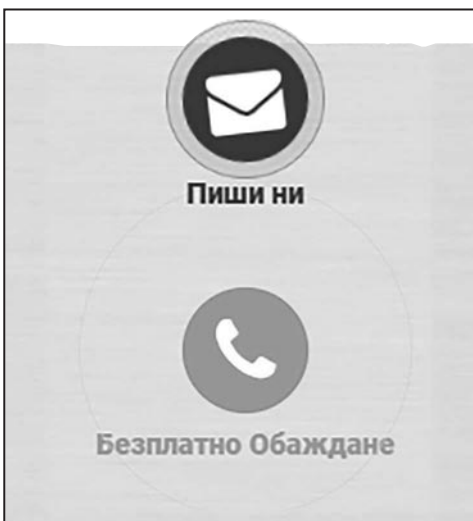
- ТЕЛЕФОННИЯТ НОМЕР ЗА СИГНАЛИ, ЖАЛБИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ГРАЖДАНИ Е: 0910 923 21!

Връзка с нас можете да осъществите **всеки делничен ден от 8:00 до 17:00 часа** от стационарен или мобилен телефон, както и чрез безплатната услуга **Free Call**, която се предоставя на официалната интернет страница на Община Мездра: <https://www.mezdra.bg/>

Услугата е маркирана със зелена икона, изобразяваща телефонна слушалка с надпис „Безплатно обаждане“. Тя е разположена в долния десен ъгъл на сайта на Община Мездра: <https://www.mezdra.bg/> При кликане върху слушалката, обажданията се прехвърлят към телефонна централа.

При всяка осъществена връзка се изписва географската локация, откъдето е осъществено обаждането, като по този начин се предотвратяват злоупотреби и подаване на неверни сигнали.

Освен безплатни разговори, услугата дава възможност за **изпращане на електронни писма до Общинската администрация**. За целта се натиска друга икона, която е в

син цвят и изобразява пощенски плик с надпис „Пиши ни“. Всяко съобщение се въвежда с входящ номер в системата.

Услугата Free Call е достъпна за целия свят. Единственото условие за осъществяване на разговор е наличие на интернет връзка и устройство с микрофон (мобилен телефон, компютър, таблет) от страна на подателя.

Услугата е съобразена с работното време на Община Мездра, като е активна за обаждания в часовия диапазон от 8:00 до 17:00 часа, а през останалата част от денонощието могат да се изпращат единствено електронни съобщения.

- СИГНАЛИ И ЖАЛБИ ОТ ГРАЖДАНИ СЕ ПРИЕМАТ ДЕНОНОЩНО НА ТЕЛ. 0885 695 504 - Оперативен дежурен в Община Мездра!

- Свържете се с нас, ако искате да подадете сигнали за проблеми, свързани с инфраструктурата, жалби относно предоставянето на обществени услуги, както и ако искате да споделите с нас свои предложения и мнения.

- Предимства:

- **Бърз достъп:** Лесен начин да достигнете до нас.
- **Директен контакт:** Пряко общуване с нашите служители, които са готови да Ви помогнат.

Свържете се с нас и станете част от подобряването на нашето общностно пространство!

Мездра

Две детски градини и четири училища в общината остават средищни

Министерският съвет прие Списък на средищните детски градини и училища в Република България за учебната 2023/2024 г. Решението беше взето на последното правителствено заседание. Списъкът се актуализира ежегодно по предложение на министъра на образованието и науката въз основа на решение на съответните общински съвети.

Сред 956-те средищни образователни институции в 660 населени места в страната, които са включени в списъка през тази учебна година, са 44 детски градини, части от детски градини и училища в област Враца, в т. ч. 6 в община Мездра. Това са ДГ „Звездичка“ и СУ „Св. Климент Охридски“ - с. Зверино, ДГ

„Мир“, СУ „Иван Вазов“, ОУ „Христо Ботев“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - гр. Мездра.

В сравнение с учебната 2022/2023 г. средищните детски градини и училища в община Мездра са с една по-малко, като поради липса на необходимия минимален брой пътуващи деца от списъка е отпаднала ДГ „Детелина“ - гр. Мездра.

За средищна се определя общинска детска градина или част от нея в друго населено място, в която се обучават най-малко 4 деца в задължителна предучилищна възраст от други населени места, в които няма детска градина или училище, което да организира задължително предучилищно образование, и която за тези деца се намира на най-малко разстояние, измерено по асфалтирана пътна мрежа.

Средищно училище е държавно или общинско училище, в което се обучават най-малко 10 ученици в задължителна училищна възраст от други населени места, в които няма училище и за които това е училището, осъществяващо обучение в съответния клас и намиращо се на най-малко разстояние, измерено по асфалтирана пътна мрежа.

Целта на нормативния акт е да се повиши обхвата на децата и на учениците и да се намали дела на преждевременно напусналите системата на предучилищното и на училищното образование, като за целта се осигури безплатен транспорт до най-близката средищна детска градина или средищно училище за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от населени места, в които няма детска градина или училище.

Емил Иванов е новият заместник-кмет на община Георги Дамяново

Кметът Нина Петкова представи пред служителите в Общинска администрация новия заместник-кмет, с който ще работи през следващите четири години.

Емил Иванов е новият заместник-кмет на Община Георги Дамяново. Той поема ресурсите туризъм, обществен ред и сигурност, транспорт и др., с ясна отговорност, че предстои работа.

Емил Иванов е роден в гр. Монтана, но детството му преминава в село Копиловци. Иванов идва от частния туристически сектор. Има специалност по „електрообзавеждане на промишлени предприятия“ и допълнителна квалификация по „електронни системи ниско напрежение“.

Общински съветник в Общински съвет Георги Дамяново в мандат 2011-2015.

Кметът Нина Петкова и децата на Георги Дамяново запалиха светлините на коледната елха в общината

И тази година в Общинска администрация беше спазена традицията да бъдат запалени светлините на празничната елха в първия ден на месец декември, в присъствието на децата от основното училище в Георги Дамяново и техните учители.

Кметът Нина Петкова заедно със зам.-кмета Емил Иванов и служителите в администрацията бяха поздравени от малчуганите със специално подготвени стихчета за Рождество Христово и Нова година, с което създадохме истинско предпразнично настроение. Момичетата и момчетата отправиха сърдечен поздрав за здраве, мир и добри дни.

Те поднесоха и специален подарък на кмета Нина Петкова – ръчно изработена от тях коледна украса.

„Мили деца, благодаря ви за прекрасния подарък и настроението, което създадохте. Бъдете здрави и ученолюбиви. Нека всичките ви коледни желания се сбъднат“, пожела кметът Петкова.

В специално подготвена за повода викторина, учениците показаха колко добре познават коледните традиции и обичаи.

Всички деца получиха подарък и лакомства.

Проектът за чистотата на въздуха в Монтана обхваща 3286 жилища

На този етап 2000 домакинства в община Монтана вече имат нови климатизи и котли на газ и пелети, събщи зам.-кметът Диман Георгиев по повод напредъка на проекта подобряване качеството на атмосферния въздух.

Монтана е сред шестте града в страната, в които се изпълняват мерки за намаляване на вредните емисии във въздуха, с безвъзмездната помощ по европейската оперативна програма „Околна среда“. Това е най-голямата екоинвестиция, направена през този мандат. До края на проекта 3286 домакинства в града и селата на общината трябва да имат отоплителни уреди, по-щадящи за околната среда. Амбицията на общината е това да стане преди началото на отоплителния сезон. В момента работят 10 технически екипа. Всяка седмица се монтират климатизи и котли на газ и пелети средно в 190 домакинства. Освен в град Монтана проектът обхваща селата Благово, Винище, Вирове, Габровница, Долна Вереница, Долно Белотинци и Д-р Йосифово.

Първомай

Среща в духа
на най-добрите традицииЗа дълбоките корени на българо-корейската дружба
Камен ТАСКОВ

> от стр. 1

• Дружбата между двата народа и в частност между жителите на град Първомай и корейските деца има дълбоки корени и е време дружеските отношения да се възродят и обновят;

• По негова инициатива е създадена Фондация на името на доктор Захари Дончев – местен жител и лекар, лекувал ранени корейци по време на Корейската война и сам загубил живота си при бомбардировка на болницата, в която е бил хирург. Г-н Чакръкчиев подчерта, че няма нищо по естествено от това, новосъздадената от първомайци фондация да носи неговото име и да популяризира спомените за благородната му мисия. Неговото дело ще живее вечно в паметта както на българския, така и на корейския народ.

• След трагичната му смърт в Корейската народно-демократична република с Указ на Централния комитет на Корейската трудова партия е поставена плоча в памет на доктор Захари Дончев. Днес плочата е място за поклонение на признателните потомци на двата народа, а новорегистрираната фондация ще посвети дейността си на подпомагане на инициативи, които ще подбъбрат и разширяват двустранните приятелски отношения;

Г-н Живко Чакръкчиев предложи и събранието одобри една от главните задачи за приобщаване на младежта към традициите на българо-корейската дружба да бъде изграждане на школа за изучаване на корейското бойно изкуство Таекуондо в град Първомай. В края на мероприятиято и от името на всички присъстващи той изрази благодарност към редакцията на вестник „Слово плюс“ за обективното и редовно отразяване на текущата корейска действителност и обеща още по-тясно и по-плотворно сътрудничество между Фондацията, вестника и Дружеството за българо-корейско приятелство.

След края на официалните изказвания срещата премина в задушевен, приятелски разговор. Присъстващите изразиха надежда, че това е само началото на нови и по-чести подобни събития. Солидаризирайки се с тяхното желание, редакцията на „Слово плюс“ уверява, че винаги надеждно, с интерес и обективно ще отразява както дейността на Фондацията, така и на активистите от град Първомай.

Успех, другари!

И до нови срещи!

Пуснаха водата във всичките села
на община Монтана

„Възстановено е водоснабдяването и в село Д-р Йосифово – последното от трите села в община Монтана, в което от близо седмица няма вода, съобщиха в понеделник кметът на Монтана Златко Живков.

Помпената станция на селото ще бъде захранвана с агрегат, осигурен от ВиК – Монтана, докато „Електроход“ възстанови електроснабдяването до нея. Подобно е положението и с още няколко помпени станции, в които ток няма. След седмица аварийните екипи още не са отстранили всички повреди в далекопроводната и локалните ел. мрежи, причинени от тежкия сняг и силния вятър на 26 ноември. Тогава в община Монтана 16 села останаха без ток, а 13 от тях и без вода.

„Това се случва за пръв път за последните 23 години, толкова дълъг период да не бъде възстановено електрозахранването на десетки селища в цялата област, коментира Живков. Някой трябва да обясни причините и да понесе отговорността, заяви кметът на Монтана.“

Пред 100-годишнината от рождението на Иван Давидков

Из „Далечните бродове“

Гергьовден дойде неусетно

Иван ДАВИДКОВ

Иван Давидков

Още отсрещ нощ вкъщи замириса на гергевка и на други цветя, чийто аромат ме разбуди. Повдигнал с лакът одеялото, аз гледах как мама грееше восък на възлениците, лепеше го на една конопена връвчица, разтриваше го между дланите си и към скута ѝ, като се виеше и потрепваше, се спускаше дълга кафява свещ. Мама я остави на стола (тя беше още мека и увисна от двете му страни), взе гергевката и направи венец, като уви жълтите цветчета с червена нишка.

Сепна ме блеене – отначало глухо, после – приближаващо и звънливо. Скочих да отворя, защото вече чувах по стълбите стъпките на дядо. Бравата скръцна. В рамката на вратата видях само нощта: планината, тъмна и мълчалива, изпълваше небето. После ме лъхна хладина и мирис на крушова шума. На прага застана дядо. Опряло бяло челце до брадясалата му буза, най-хубавото ни агне, оново, дето се роди през януари и цяла зима спа в стаята, захлупено с върбовия кош, ме гледаше с големи сепнати очи. Мама поднесе над челото му гергьовския венец. Той се закачи за рогчетата, но пръстите на дядо му помогнаха да премине край тях и тихо да легне на бялата трепереща шия.

Тръгнахме по тъмната улица.

Нощта беше пълна с гласове. Те се спускаха по баира, идеха откъм лаката, настигаха се, отминаваха и заглъхваха – дълбоки и тайнствени.

Минахме под камбанарията. Горе, на камбаната, спяха врабчета. Те шаваха насън и камбаната тихо се обаждаше, когато я докосваха крилето им.

Църквата беше препълнена. Хора, прилекнали, стискаха с коленете си потръпващите хълбоци на агнетата. На всяко рогче димеше дълга, ръбовата свещ.

Дядо извади от джоба и нашите свещи, навити на кравайче, духна им няколко пъти да поомекнат и ги залепи на двете рогчета. Опити да ги запали от съседа, като неведе главицата на неговото агне към нашето, но някой зад нас отвори вратата, пламъчетата се изтеглиха и свещите угаснаха. Тогава дядо побутна друг човек с лице, прорязано от две дълбоки бръчки, в които, въпреки че човекът беше гладко избръснат, личеше побеляла четица. Очите му не се виждаха, защото сянката на големите му вежди ги закриваше. Оня се размърда, тупна с ръка по джоба на полушубата и отвърте се обади кибритът. Той го взе, разклати го и в кутийката подскочиха няколко клечки. (Това, веднага се досетих, беше бакалинът. Той така клатеше и яйцата, които му носехме в дюкянчето, за да се увери, че не са запъртъци.) Драсна една клечка, опари се и я изпусна. Втората пламна, наведе я над свещите и там поникнаха две остри златни листенца.

Аз мълчах, сгушен до коленете на дядо. Сърцето на агнето припряно туптеше до десния ми лакът. Гърбовете на селяните пред мен сегиз-тогиз се разклащаха и ми откриваха ту някое брадясало лице, озарено от свещите, ту рояк от сенки, затрепкали по иконостаса, ту строгите очи на някой светец, седнал върху облак.

Като подскачаше и леко звънваше с халките си, тъмночервената завеса на олтарата се дръпна и преди да се покаже попът, оттам излетя неговия глас. После се извиси като подхвърлена топка кадилницата. Тя ни обви със своя дим, всичко потъна и изчезна в него.

Остана само тревожната светлина на свещите. Гласът благославяше тия невинни създания, които след час щяха да легнат, ритайки и блеейки, под ножа. Щеше да изблее протяжно и нашето агне, това, което галювно ме докосваше сега с рогчето си, и после кожата му, опъната на черничево чаталче, щеше да се люлее под стрехата и един синигер щеше да клъвне сълзата, останала на мъртвата муцунка. Овцете щяха да се върнат от паша, всяка майка щеше да намери своето агне и подушвайки го, щеше да усети с корема си гъделичкането на неговата топла муцунка. Само

една, разбрала, че е станало нещо страшно, щеше да блее, да се мушка в обора, да души потрепващите опашки на другите агнета. И тогава мама, тъжна като нея, щеше да сложи на челото ѝ венчето, свалено от шийката на мъртвата ѝ рожба. И целия ден тя, бесловесната, щеше да го носи като трънен венец.

Защо бяхме дошли тук? Каква беше тая бавна, тържествена песен, която благославяше смъртта? Вдигнах очи – и ми стана страшно. Светците мълчаха – опушени, с очи, проядени от мушката. Над главите им, над иконостаса – устремени към кубето, се издигаха ръцете на попа. Те се мяха дълги и черни, свещите уголемяваха техните сенки и ги чупеха по тавана. Песента се извисяваше, ставаше протяжна и нахъсана.

Изведнъж вратата скръцна, задра по пода и се отвори. Пламъчетата на свещите полегнаха. Показа се човек. Агнето, което носеше на врата си, беше като голяма черна яка. Човекът се препъна от прага, залитна, агнето падна, събори каскета му и тревожно забляе.

Сякаш всички агнета бяха чакали това: в църквата изведнъж избухна остро, кънтящо блеене. Стотици гласове – едни тънки, други – прегракнали и треперещи – се удряха във високите сводове.

Един човек с кожухче, който стоеше до вратата на олтарата (виждах само побелялата му глава с две дълги, опнати жили на врата), изпусна своето агне. То блъсна свещника и го събори. Клисарят се опита да го хване, но то се мушна в олтарата, като повлече след себе си единия край на завесата. Попът остави кадилницата и затича подир него. Чу се тропот на падащи съдове...

Блеенето растеше... Плачът на обречените се удържа във високия таван, търсеше пролука, но не намираше, безпомощно падаше на тухления под и отново се мяха към небето. Хората наставаха. Цялата езическа тържественост на обряда изчезна. Свещите започнаха да гаснат една по една. Сенките отново пораснаха, надигнаха тавана.

Аз грабнах агнето от ръцете на дядо. Той не се възпротиви. Макар че копитцата ме бодяха по коленете и едва пристъпях, отворената врата, в която бистрееше небето, ме мамеше като спасение. Стигнах до нея, поех си дъх и пуснах агнето. То отначало постоя – бяха му се схванали краката, – после тръсна гърбинка, разлюля опашка и затича през църковния двор. Мислех, че дядо ще ми се скара и ще тръгне да го гони. Не – той го гледаше с очи, в които имаше мъка и спомени. Сигурно си мислеше за свои рожби, рано погребани, или за нещо друго – много тъжно. Свещта падна от рогцата и дядо я прибра в джоба си. А гергевката остана да златее на бялата шия. Агнето откъсна стрък трева и дочуло звън на хлопатар, затича към шосето. Задаваше се нечие стадо и то се вля като бяла капка в неговия сив бързей. Овчарят, видял гердана на шийката му, се опита да го хване, като го препъна с тоягата си, но дядо му махна с ръка:

– Остави го. Довечера ще дойда да си го прибера. Звънчарката вървеше най-напред и хлопатарчето ѝ люлееше своето пиринчено езиче.

Никога не съм чувал по-радостна песен...

ОИЦ – Монтана отчете пред медиите реализираните дейности през 2023 година

Работна среща с медиите за отчитане на проведените събития и реализираните дейности през 2023 г. проведе Областният информационен център в Монтана (ОИЦ – Монтана). Представени бяха и планираните мероприятия, както и актуалните процедури за кандидатстване

Традиционният годишен цикъл от информационни срещи в общините от областта е проведен в периода април – май. Пред представители на териториалните администрации, неправителствени организации и бизнеса, както и пред заинтересовани граждани, експертите са представили индикативните годишни работни програми за 2023 г. на програмите, финансирани от Европейските фондове за споделено управление за периода 2021 – 2027 г.

На 11 и 12 юли в гр. Вършец е проведена информационно-дискуссионна среща с експертите по управление на проекти от общините от областта, с цел представяне на успешни проекти и идентифициране на партньорства за разработване на концепции по новия интегриран териториален подход.

Над 100 са посетителите на Центъра до октомври 2023 г., толкова са и получените въпроси и дадените отговори.

Отчетена бе и работата на Звеното за медиация, което от юли до септември е провело анкетно проучване сред заинтересованите страни и информационни срещи за новия териториален подход, с акцент върху разработване и подаване на концепции. В периода е отчетен интерес от страна на професионалните училища за разработване на концепции в областта на дуалното образование в партньорство с бизнеса, което следва да има положително влияние върху икономическото развитие на региона.

Общата инициатива на мрежата от 27 областни информационни центъра през 2023 г. е свързана с Европейската година на уменията.

В събитието в Монтана, проведено на 9 май – Деня на

Европа, са се включили ученици от Клуб „Европа“ на ПМПГ „Св. Климент Охридски“, ПГСАКН „Проф. арх. Стефан Стефанов“ и VII СУ „Йордан Радичков“ в Монтана, които са изготвили табло с необходимите за успешно професионално реализиране умения.

В оставащите дни до края на 2023 г. е планирана информационна среща в гр. Монтана с представители на бизнеса, на която ще бъдат представени две процедури – „Адаптирана работна среда“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ (ПРЧР) и „Внедряване на иновации в предприятията“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ (ПКИП).

Във втората част на срещата се включиха и представители на Европейския информационен център „Европа директно – Враца, които очертаха основни позитиви и предизвикателства пред членството на България в Евразоната, като поставиха акцент върху изпълнението на критериите и комуникационната стратегия на страната ни.

Никола ВАПЦАРОВ

История

> от стр. 1

Мъдруваха бащите в къщи:
"Така било е и ще бъде..."
А ние плюехме намръщено
на оглупялата им мъдрост.

Зарязвахме софрите троснато
и търтвахме навън, където
една надежда ни докосваше
със нещо хубаво и светло.

О, как сме чакали напрегнато
в задръстените кафенета!
И късно през нощта си легдохме
с последните комюникета.

О, как се люскахме в надеждите!...
А тегнеше небето ниско,
свистеше въздуха нажежен...
Не мога повече! Не искам!...

Но в многотомните писания,
под буквите и редовете
ще вика нашето страдание
и ще се зъби неприветно –

защото би ни безпощадно
живота с тежките си лапи
направо по устата гладни,
затуй езика ни е грапав.

И стиховете, дето пишем,
когато краднем от съня си,
парфюмен аромат не дишат,
а са навъсени и къси.

За мъката – не щем награди,
не ще дотегнем и с клишета
на томовете ти грамади,
натрупани през вековете.

Но разкажи със думи прости
на тях – на бъдещите хора,
които ще поемат поста ни,
че ние храбро сме се борили.

Това е война срещу деца

Представителят на международната организация за децата УНИЦЕФ в Газа, Джеймс Елдер, в кратко видео разпространено в целия свят каза следното: „Примирието свърши и вече се чува избухването на бомбите. Аз се намирам в болница и бомба падна на 50 метра от нея. Това е най-голямата все още функционираща болница в Газа. Тя

е пълна на 200 процента. Здравната система тук е претоварена. Тази болница не може повече да приема още деца с рани от войната. Не съм виждал никога толкова много деца с изгаряния, рани от шрапнели, счупени крайници. Бездействието на тези, които имат влияние, позволява избиването на деца. Това е война срещу деца.“

Голям декемврийски хоров концерт с гост-хористи възхити монтанската публика

На 2 декември 2023 г. НЧ „Разум 1883“ – Монтана бе домакин на голям хоров концерт, в който взеха участие солисти от Класа по „Приложно пеене“ на проф. Христо Кротев при Американския университет в България, Смесиеният хор към учебното заведение, както и самодейците от „Мъжки хор“ – Монтана с диригент Снежина Георгиева.

Събитието се състоя в обновената концертна зала на читалището, където пред многобройната публика хористите изпълниха завладяващите си репертоари.

Наскоро завърналият се от Черна гора със сребърен диплом „Мъжки хор“ – Монтана представи творбите, с които се класира на челните позиции на хоровия фестивал в Херцег Нови. Сред тях са „Утоли болезни“ на Александър Архангелски, „Душе моя“ на Светозар Русинов и емблематичната „Ерген деда“ от Петър Лъндев.

Създаденият през 1993 г. от Христо Кротев и Николина Кротева Смислен хор на Американския университет в България и солисти от класа по „Приложно пеене“ към учебното заведение с диригент проф. Христо Кротев впечатлиха с изключителните си изпълнения както на класически творби, така и на модерни интерпретации, сред които „Love is Blue“, „White Christmas“ и „Dona nobis pacem“ от Моцарт.

Акомпанимент на пиано осъществиха проф. Христо Кротев и Николина Кротева, която е и хормайстор на състава. Солисти на вечерта бяха мецзо-сопраните Мария Терзиева и Марта Гахария, и тенорът Ховард Тонинг.

Концертът е едно от заключителните събития, с които тази година отбелязваме 140 години от създаването на НЧ „Разум 1883“ – Монтана.

Монтана

Краеведска среща във Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“

**Стефан П. СТЕФАНОВ, председател
на Дружество на краеведите в Монтана**

На 28 ноември 2023 г. по предложение на учителя по история и цивилизация Николай Стефанов се проведе среща между десетокласниците от Второ училище и двама от основните създатели на паметника на загиналите във войните за национално обединение от град Фердинанд (дн. Монтана)

В срещата взе участие и председателят на Дружеството на краеведите в Монтана, Стефан П. Стефанов. Срещата е по повод разработване на училищен проект, свързан с историята на българската армия.

Най-напред десетокласниците представиха в разкошния кабинет по история и цивилизация своята презентация за паметника, създадена на базата на проучвания в Държавен архив, Монтана, и местните медии.

Изкуствоведът д-р Любомир Мечков, бивш възпитаник на училището, в което три десетилетия работи и баща му като учител по изобразително изкуство, разказа важни неща за предисторията на паметника. Като председател на комисията по културата в Общинския съвет, Монтана, попаднал на документиран факт за подготовка на такъв паметник още от 1913 г. Проучванията му в Държавен архив, Монтана, показали, че Църковното настоятелство към храма „Св. св. Кирил и Методий“ в град Фердинанд е създадо организация и са събрани доброволни финансови средства, но до 9 септември 1944 г. нищо не било направено, както и до 1990 г. Нещо повече – събраните пари за паметника по решение на ръководствата на Отечествения фронт и на МВР след 1944 г. били използвани за построяването на свинеферма, за да се осигури изхранването на служителите на МВР. Предложението на д-р Любомир Мечков за изграждането на паметника било гласувано единодушно от Общинския съвет и започнала работата по изграждането му. Финансиране; архитектурен проект на Антоанета Тонева по рисунки и макет на Теодоси Антонов и Любомир Мечков; строители от Вършец и паметникът станал готов. Буквите на трите мраморни плочи са дарение от скулптора Тошко Добрев.

За първите пари съдействал основателят и председател на сдружение „Мати България“, проф. д-р Петър Константинов, чрез Фонд „13 века България“, в който са заложили целеви средства за възстановяване на войнишки паметници – така били осигурени деноминирани 250 000 лв., а после се включила и община Монтана. Според д-р Любомир Мечков паметникът в Монтана е първият военен паметник в България, изграден след 1989 г.

Интересни уточняващи подробности поднесе и Теодоси Антонов, който 28 г. ръководи Художествена галерия „Кирил Петров“ в Монтана. Той е ръководител на авторския колектив, създал лъва на паметника. Надписите върху вертикалното тяло са дело на каменоделеца Георги Кръстев. Първоначално паметникът е открит на 5.09.1995 г. само с двете основни тела от железобетон, т.е. без лъва. Облицовката на паметника от врачански камък е дарение от местната фирма ЕООД „Монолит“ с директор Иван Методиев, а плочките от черен гранит са закупени от община Монтана. На откриването на паметника присъстват проф. д-р Петър Константинов, митрополит Дометиан, военно подразделение от с. Габровница и други официални лица от общинското и областното ръководство, както и от културните институции, ученици и много граждани.

Още преди откриването на паметника на автора Теодоси Антонов му идва идеята за създаването на лъва, която споделя не само с кмета Златко

Живков, но и в местния печат. Кметът дава ход на идеята. Теодоси поканва скулпторите Димитър Гоцак и Асен Радков и тримата изработват като дарение макет от глина, а след това от гипс, по матрица от който отливат от бял цимент на място фигурата на лъва, в който има и желязна арматура. Теодоси Антонов прави допълнителни корекции спрямо оригинала. Това се случва през 2008 г. По това време се сменят трите мраморни плочи с нови, като буквите са по-едри и са изписани по дигитален начин от каменоделеца Веселин Методиев, а са добавени и още имена на загинали от града във войните за обединението на България. С поставянето на лъва се променя цялата концепция за паметника. Пак по идея на Теодоси Антонов се прави допълнително хоризонтално разширение на паметника в основата му отпред и отзад. С поставянето на топката на високото тяло отгоре се затваря композицията на паметника.

По идея на общинския строителен инженер Иван Замфиров се оформя целият подход към паметника от стъпалата с трите градинки с цветя и червените плочи.

През 1917 г. по идея на родолюбивия дарител проф. д-р Иван Гаврилов отляво на паметника долу е добавена дарена от него плоча с войнишката клетва от времето на трите балкански войни за национално обединение. Оформянето и е по идея на Теодоси Антонов, а скулпторът от с. Медковец Красимир Сурулейски изработва като дарение текста с орденския знак за храброст.

Председателят на Дружеството на краеведите направи някои препоръки по проекта.

Въпросите на учениците по създаването на паметника получиха пълен отговор. Те разбраха, че паметникът в днешния му вид е правен на четири етапа. Консумативите, обработката на материалите, поставянето на всички плочи се е плащало чрез община Монтана. След справяне с още един извор на информация – Регионален исторически музей, Монтана, се очаква да се получи един напълно защитен проект, който ще добави нов шрих към историята на град Монтана.

**Д-р Даниела
Стоянова**

общопрактикуващ лекар,
специалист по
обща медицина

Всеки работен ден
от 8,00 до 13,00 часа

**Набира
пациенти**

Тел. за контакти:

096 389 346

„АПОЛОН-21“ ООД,

Монтана
ул. „Цар Борис III“ № 11
Попиклиника, кабинет 106

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

07 ч Св. Амвросий, еп. Медиолански. Св. Филотея Търновска

08 п Преп. Патапий

09 с * Зачатие на св. Анна. Св. Анна, майка на прор. Самуил (Тип. с. 139)

10 н† 10 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мчци Мина, Ергомен и Евграф. Гл. 2, утр. ев. 5, ап. Еф. 6:10-17 (с. 252), лит. ев. Лк 13:10-17

11 п Преп. Даниил Стълпник. Преп. Лука Стълпник

12 в * Св. Спиридон, еп. Тримитунтски, Чудотворец (Тип. с. 141)

13 с * Св. мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Св. мчца Лукия девица

Училища „Европа“ чества 30-годишнина

30 балона полетяха в небето над Монтана по повод 30-ата годишнина на Училище „Европа“. Негови възпитаници привързаха към тях свои любими цитати от книги на различни езици. Така бе отбелязан символично и Европейският ден на езиците - 26 септември.

В приветственото си слово Цветанка Радованова – управител на Училище „Европа“ – Монтана, обобщи резултатите за трите десетилетия на неговото съществуване. В него са се обучавали над 10 000 ученици на възраст от 5 до 65. Носителите на престижните сертификати на Университета Кеймбридж са над 2000, като част от тях са сред постигналите най-висок резултат от цялата страна. Три поредни години Училище „Европа“ – Монтана, заема безапелационно първо място на олимпиадата по английски език. Подготвени тук млади хора вече са успешно реализирани професионалисти във Великобритания, САЩ, Швейцария, Германия и Ирландия.

На празничния концерт на централния площад „Жеравица“ бяха връчени сертификатите на успешно положилите изпитите на Университета Кеймбридж през миналата учебна година.

Млади таланти от ЦПЛР – ОДК „Ние, врабчетата“ направиха празника вълнуващ и интересен. Изгрыващата рок група Sweet Poison, която вече спечели награди от редица фестивали и конкурси, впечатли публиката с авторските си песни. Водещи бяха възпитаниците на Училище „Европа“ и Клуб „Медии“ Борислав Вълков и Елина Асенова.

БИТОВИ СМЕТКИ

**Във всяко населено място в нашите офиси
можете да заплатите сметките си за
комунални услуги към над 100 доставчици.**

Израел

проявява завидно упорство в грешките

Антон ГРИГОРОВ

Според известната мисъл умните хора се учат от чуждите грешки а глупавите от своите. Как трябва да определим обаче военно-политическото ръководство на Израел, което не само не се учи от своите грешки, но със завидно упорство ги повтаря при това в още по-голям мащаб. Опитите да се унищожат Хезбола в Ливан и Хамас в Газа се провалиха по време на няколко експеримента в миналото, но ръководителите на Израел не си научиха урока поради своята арогантност и вярата във всемогъществото и безусловната подкрепа и покровителство на САЩ.

След невиджания военен провал на израелската армия и сили за сигурност на 7 октомври тази година, последва абсолютно неадекватна и истерична реакция главно срещу цивилното население на Газа. Наложена беше пълна блокада на и без това отдавна блокираната ивица земя, която е една от най-гъсто населените в света. След това върху тази ивица се изсипаха 35 хиляди тона бомби от израелската авиация и над 100 хиляди големокалибрени снаряди изстреляни от танковете и артилерията на сухопътните сили. Неправилно изчисляваха, че тези 35 хиляди тона бомби са еквивалент на две атомни бомби като тази хвърлена над Хиросима. По своя разрушителен ефект бомбите са равни на поне 20 бомби, а снарядите на още 25 бомби като тази в Хиросима, по оценката на военните експерти. Така, че досега върху Газа се изсипа еквивалента на 45 ядрени удара. След бомбардировките последва сухопътна офанзива с „превземане“ на болници и навлизане на израелската армия сред развалините в северната част на Газа.

Какви са резултатите, днес, 52 дена след началото на конфликта.

Очевидно е поражението на Израел в информационната война. Цензурата днес е много по-трудна и реалните факти за събитията не могат да останат дълго скрити или манипулирани. Стана ясно, че бойците на Хамас са имали като главна цел взимането на пленници, при това за предпочитане военнослужещи, за да ги обменят за свои другари намиращи се в затворите. Това си личи и по извършвания сега обмен на израелски пленници - старци, жени и деца, които са малцинство от общия брой пленници, и бяха обменени само срещу жени и малолетни палестинци намиращи се в израелските затвори. С други думи от подобни пленници Хамас няма голяма полза, а само пропагандна вреда и затова се стреми да ги освободи по-бързо. Друго нещо са израелските военни, полицаи и т.н., пленени от Хамас, за които преговорите и условията ще бъдат съвсем различни.

Изясни се, че част от израелските цивилни жертви на 7 октомври са убити по време на сраженията на територията на завзетите от Хамас обекти от стрелбата на израелските танкове и хеликоптери. На 7 октомври не само не е имало 40 обезглавени бебета – било е убито едно израелско бебе на две години по време на престрелка. Убитите палестинци в Газа достигнаха 14 хиляди от които около 70 процента са жени и деца.

Не може да не се спомене и сензационното интервю на бившия израелски министър-председател Ехуд Барак

по Си Ен Ен в което той припомня известния факт, че тунелите и бункерите под болницата Ал-Шифа в Газа са построени от израелските власти през 1983 година, когато Газа беше още окупирана от Израел. Това изключва използването им като „команден център“ на Хамас поради това, че израелското командване знае точно тяхното местоположение. Дори в САЩ и Европа, въпреки масираната пропаганда в главните медии и официалната позиция на властите в подкрепа на Израел, общественото мнение, в огромното си мнозинство, осъжда изстреблението на цивилни палестинци и подкрепя прекратяването на бойните действия.

В останалия свят реакцията е много по-остра, не само на хората но и на правителствата, и стига дори до прекъсване дипломатическите отношения с Израел.

Хезбола в Ливан и хутите в Йемен дори реално се включиха в конфликта на страната на Хамас.

От военна гледна точка положението също е пълно разочарование за въоръжените сили на Израел, които с право се считат за най-мощните в региона и притежават всички съвременни бойни средства и технологии. Никой не е очаквал да се водят редовни бойни действия между две армии с фронтова линия, военни операции и завземане на позиции. Това което се случва е точно това което можеше да се очаква от асиметричен конфликт между въоръжена съпротива на местното население и армията на окупатор. Подобно на това което наблюдавахме в Ирак, Афганистан и на много други места в миналото. Въоръжената със самоделно оръжие съпротива от един град се справя не очаквано добре и нанася сериозни загуби на окупаторите. Загуби които са сравними със загубите във войните на Израел срещу армиите на няколко съседни арабски държави в миналото.

В същото време, дори по официални данни на въоръжените сили на Израел, те са унищожили едва 10 % от бойците на Хамас и са разрушили 30 % от техните подземни съоръжения и тунели. Без съмнение тези „успехи“ са преувеличени в неизвестна степен но дори да са факт показват, че унищожението на Хамас е много далеч, а заклианията, че няма да има прекратяване на огъня преди безусловното освобождение на израелските пленници са празни заплахи. Евакуирани са повече 65 000 заселници от 40 селища на границата с Ливан. Не по-добро е положението в редица селища на границата с Газа. Масовата мобилизация също е свързана със значителни разходи и загуби за Израел.

От друга страна, фронтът на палестинската съпротива укрепва, придържайки се към своите добре известни и постоянни условия, свързани с бъдещето на Газа и изобщо на окупираните територии. Техните непосредствени цели са ясни и разбираеми – спиране на бойните действия, размяна на всички пленници от двете страни и премахване на блокадата на Газа.

В този контекст става пределно ясно, че ако Израел си поставя неизпълнима цел, като „пълно унищожение на Хамас“, ще се провали, както се провали през 2006 г. с Хезбула в Ливан.

Полицейски операции

На 29.11.2023 г. между 10,00 ч. и 12,00 ч. на територията на РУ Монтана е проведена специализирана полицейска операция във връзка с акция "Зима" с акцент върху правилното поведение на пешеходци, пътници и водачи на МПС. В хода на операцията са извършени проверки на 80 МПС и 101 пътници и водачи. Констатирани са 18 нарушения на ЗДвП, за които са съставени 4 акта и са наложени 14 глоби с фиш. Връчени са 7 електронни фиша за превисена скорост.

На 29 ноември т.г. на територията на област Монтана е проведена специализирана полицейска операция за ефективно противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и осигуряване на полицейско присъствие в уязвимите райони. В хода на акцията са извършени проверки на 118 МПС, 167 човека, 18 лица от криминален контингент и 11 техни съборища, 6 търговски обекта, 5 пункта за черни и цветни метали, 4 питейни и увеселителни заведения и толкова заложни къщи, 3 автоморги, сервиси и депа. Регистрирани са 13 престъпления, образувани са 3 досъдебни производства. Съставени са 17 акта за установени административни нарушения и 5 предупредителни протокола по ЗМВР.

Разкрити престъпления на територията на РУ-Лом:
- служители на РУ Лом върнаха на 49-годишен ломски жител бензинова машина за рязане на дърва, открадната от имота му този месец. Като извършител на кражбата е установен 20-годишен жител на село Медковец, криминално проявен.

- служители на Участък Брусарци разкриха извършител на кражба на 50 лв, противозаконно отнети от портмоне, намиращо в къщата на 79-годишна жителка на село Василовци. Като извършител на кражбата е установен 34-годишен местен жител с криминални прояви, който върнал откраднатата сума.

- Двама жители на село Медковец са задържани за притежание на наркотични вещества. На 29.11.2023 г. след получен сигнал служители на Участък Брусарци извършили проверки на двамата мъже, на 24 г. и 36 г., в с. Крива бара в сградата на ж.п.спирка, намираща се в местността "Под върха". При направените обиски в тях са открити и иззети общо 1,43 грама амфетамини. С полицейска заповед на двамата е наложено задържане до 24 часа по ЗМВР. По случая е образувано досъдебно производство.

- Съхранение на незаконно добити дърва за огрев е установено в два частни имота в селата Сливовик и Долно Церовене

Clemans Distillery - Горна Бешовица

със сребърен медал

от Spirits Selection 2023

Бутиковата занаятчийска дестилерия „Клеманс“ (Clemans Distillery), която се намира в село Горна Бешовица, община Мездра, спечели сребърен медал в 25-ото издание на един от най-реномираните световни конкурси за високо алкохолни напитки - 25th Spirits Selection by Concours Mondial de Bruxelles, който се проведе в Тревизо, регион Венето, Италия.

В конкуренцията на 2 383 спиртни напитки от 57 държави от пет континента първокласната гроздова ракия на Clemans Distillery, приготвена от ароматния винен сорт грозде Гевюрцтраминер, реколта 2021 - „The Alchemist a Rosperiori Gewurztraminer 2021“, беше отличена от експертите, 138 съдии - вносители/дистрибутори, журналисти, майстори дестилатори, майстори смесители, енолози и др., със Silver Medal в категорията „Ракия“.

Българските производители спечелиха общо 10 отличия в конкурса - 1 Grand Gold Medal, 3 Gold Medal и 6 Silver Medal в разделите „Ракия“ и „Плодова ракия“. Grand Gold Medal заслужи „Rakia Burgas 63 Barrel“ на „Черноморско злато“ - Поморие, Gold Medal - „VDSN Straldjanska Muscat Rakia Barrel Selection“ на „Вила Ямбол“, „Kulturna Originalna Rakia“ на Изба „Карабунар“ и „Rakia Burgas 63 Pearl“ на „Черноморско злато“ - Поморие, а Silver Medal - „Kulturna Liuta Rakya“ на Изба „Карабунар“, „Arkana Masterblend“ и „Arkana Single Barrel“ на „Seewines Spirit“ - Лесичово, „Edna Apricot Rakia“ на „RakiaShop“ и „Rakia from the Rose Valley - Special 3 years“ на Симона Проданова.

Най-много медали - 183, в Spirits Selection by Concours Mondial de Bruxelles 2023 спечели Франция и нейните отвъдморски територии. Следват: Китай - 170 медала, Бразилия - 99 медала, Италия - 91 медала и Мексико - 80 медала.

Следващият, 26th Spirits Selection ще се проведе през м. август 2024 г. в Ренхуай, провинция Гуейджоу, Китай.

 				e-mail: slovoplyus@abv.bg, slovoplus@yahoo.com	
Издател: ИК „Слово плюс“ Монтана, бул. „Пейо Яворов“ 1, БЦ „Огоста“, ет.4, офис 401					
Параскева Маркова Главен редактор тел.: 0876 307 732		Екип Монтана 3400, п.к. 133, ул. „Пейо Яворов“ 1 БЦ „Огоста“, ет.4 офис 401		Екип Враца ул. „Цв. Кръстениякова“ №13 ОКС, 3000, п.к. 143, тел.: 0877 185 669	
Милка Костадинова Първи зам. главен редактор тел.: 0888 530 931		Екип София тел.: 0887 901 058 0888 530 931		Екип Видин тел.: 0889 399 349 0885 708 703	
Зам. главни редактори: Цветана Костова Каролина Краева Ненчо Славчев		Издателска кооперация „Слово плюс“ членува в Кооперативен съюз - Враца		Вестник „Слово плюс“ се разпространява чрез 	
Гая Савестакиева Отговорен секретар		Печатница „БГ Принт“ Враца			

Монтана чества градския си статут

Янка АПОСТОЛОВА
в. "Монт прес"

Градът ни е сред малкото с два празника - летен и зимен. Зимния си празник Монтана отбелязва на 2 декември. На тази дата се навършват 132 години от обявяването на градския ѝ статут. По неписана традиция този ден слага началото на Коледните празници

На 2 декември 1891 година излиза указ №626, с който се утвърждава решението на Народното събрание за обявяване на селището за град, подписан от княз Фердинанд. Така село Голема Кутловица приема неговото име. Новият статут дава тласък в развитието на тогавашен Фердинанд. Тук се заселват хора от цялата страна, а местната власт им раздава земя. Според статистиката, в края на 19 век в града има 334 къщи, 1423 жители, от които 215 турци. 10 на сто от тях са грамотни, а това е много за времето си. Кметът Игнат Попов започва усилен градоустройствен и строителен дейност. Завършено е общинското училище "Св. св. Кирил и Методий". Застлана с калдъръм е главната улица, и са направени тротоари.

В историята Попов е останал с четири успешни мандата и с откриването на първата общинска болница, с електрификацията, с изработването на първия градоустройствен план от чеха Юлиус Ирасек през 1891 г., допълнен през 1897 г. от Павел Манчов. Отчуждени са места и сгради за прокаране на нови улици, за общинско здание. От другата страна е справедливото му управление. За времето от 5 февруари до 28 декември 1892 година Игнат Попов издава 56 заповеди. Една от първите е за глоба с 10 лева на местния жител Йосиф Карабиберов, продал на Линка Петкова от Белотинци 149 грама памук. През април санкционирал Атанас Петров, "продал половинка ориз със 100 грама по-малко на жителя от село Калиманица Юсуф Алиев". Хлебарите Йордан Георгиев, Трайко Симов и Георги Велков трябвало да внесат в общинската хазна по 2 лева, защото извадили хляб с по-малък грамаж съответно 90, 60 и 120 грама. Наказан е Глигорий Ценов, отворил дюкяна си в нарушение на кметска заповед в деня на светите братя Кирил и Методий и продал стоки на Кръсто Пешов от Вирове и Митър Кръстов от Горно Церовене. Съдържателят на хотел "България" Симо Иванов бил глобен затова, че при ревизия в кухнята и в стаите на заведението били намерени "големи нечистотии". Игнат Попов разпоредил да се унищожават яйцата в гнездата на гаргите. Из града било забранено да се пускат кози, коне и други. Ако такива бъдат заловени да се скитат из улиците и градините и да пакостят на населението, то стопаните им ще бъдат глобявани. През следващия си мандат Попов забранява на каруцари, файтонджии и ездачи да препускат из града, за да се осигури реда и спокойствието на гражданите. По време на четвъртия си мандат връща сградата на общината на църковното настоятелство, което представило крепостен акт за собственост. Малката администрация се настанява в къщата на Иван Стоянов, героя на Вазов от повестта му "Митрофан и Дормидолски".

През 1912 г., когато Тодор Грънчаров е кмет, започва изграждането на централно водоснабдяване, открит е първият гимназиален клас през 1915 г., довършена е градската баня през 1919 г.

В началото на 20 век градът е прочут с големия си говежди пазар, на който идват търговци не само от страната, но също от Гърция, Турция, дори от Египет и Палестина. Местната управа взема заем за строеж на модерен покрит пазар за добитък. Според Стоян Марков, той е на първо място в царството по продаден добитък. Годишният му доход е 2 милиона лв., а посетителите - между 50 и 60 хиляди души по

данни от 1939 година. Оформен е днешният център на площ от около 20 декара с "хубава ограда, железни врати и парапети". През двайсетте години на 20-и век градът се развива бурно. Открит е първият телефонен пост във Фердинанд през 1920 г., през 1922 г. се създават първите две футболни дружества, а през 1926 г. е направена първата кинопрожекция. След 1934 г. Фердинанд става областен център.

През вековете Монтана е обявявана два пъти за град. Първият е през 161 година. Селището е наречено Монтанензиум и е център на район със стратегическо и икономическо значение. Процъфтява до четвърти век, но след разпада на Римската империя е изоставено и запада, а после изчезва до идването на славяните. Те се заселват, наричат го Кутловица и то се превръща в център на епархия. Споменава се за първи път под това име в османски документ от 1575 година. Известният пътешественик Феликс Каниц пише за посещението си през 1869 г. "Като стигнахме в паланката Кутловица, пихме кафе и над главите ни стърчаха кръгли римски кули". През 1872 г. през Голема Кутловица на път от Враца за Лом минават Васил Левски и Мито Анков. На 21 ноември 1877 г. руските войски на полк. Притвиц освобождават селището. Тогава то е с няколко махали, а населението наброява 888 души. Липсва елит, няма градоустройство.

През 1945 г. с декрет на правителството на Отечествения фронт Фердинанд става Михайловград. Градът е наречен на загиналия година по-рано комунист Христо Михайлов. С указ на президента Желю Желев от 18 януари 1993 година Михайловград пак е преименуван и днес е Монтана. Монтана е единственият град у нас, който носи най-старото си римско име. 2 декември пък е вписан в календара на официалните празници по предложение на кмета Златко Живков с решение на Общинския съвет през 2000 година.

"Център на областта, в която съм се родил, и главно негово селище е градът Монтана. За сто години той сменя четири пъти името си: Кутловица, Фердинанд, Михайловград, Монтана. Честата смяна на имената показва, че градът иска по някакъв начин да се скрие от себе си, без да остави следи, подобно на бягаща по снега лисица, която мете с опашка и заличава следите си. Не вярвам, че ще му се отдаде. Досега успява да заличава само имената си.", пише в "Мюре" именитият ни земляк Йордан Радичков.

И той е безусловно прав. Днес Монтана е прекрасен и спокоен град, с култура и традиции, с модерен облик, преобразен и привлекателен за бизнеса. Тук хората живеят по-добре и имат своята реализация. Общината продължава уверено по пътя на европейското развитие. Надграждат се досегашните инвестиции във всички сфери, строят се нови обекти, успешно се развива икономиката. Благодарение на положените усилия Монтана се превърна в лидер на Северозапада.

"Монтана е създадена още през 2 век от новата ера на този оживен и трънлив кръстопът от една страна, но от друга - на истинско райско място. И до днес е тук, върви уверено напред и точно този прогрес потвърждава факта, че е най-важно да остане вярата и надеждата на хората, че ще продължим да живеем още по-добре, отколкото досега", обобщава кметът на общината Златко Живков.

Поетичен салон

Елена АЛЕКОВА

Елена АЛЕКОВА

Пъстър свят

Тази тишина бездумна.
Тези призрачни стени.
Огън без огниво лумне.
Звънне стих. И отзвъни.

Розите цъфтят и светят.
Птици, слънце, аромат.
Тези дни и нощи летни.
Този пъстър летен свят.

Накъдето да погледнеш -
ври, кипи, лъчи, вълни.
Облаци гърмят поредни.
Дъжд вали. И не вали.

Няма накъде да бързаш.
Спри. Почакай. Поеми
тази болка, този въздух.
Поклони се доземи.

Мигове неуловими.
Дим и прах. И суета.
Тези шемети без име
и несмислени неща.

Всичко има. И го няма.
Толкова хубавини.
Хайде, поплачи. Но само
подир миг се усмихни.

Просто тъй. Животът зрее.
И след миг ще отцъфти.
Тази бездна ненадейна.
Тези ясни висоти.

Лебед

На Найден Вълчев

Спътнико свиден, лебеде бял,
бури те бият, но още си цял,
вечно забързан, влюбен и млад,
син на Балкана и целия свят.

Тя те поглед с поглед зелен:
"Има ли роза една и за мен?" -
"Всичките рози, мила, за теб са,
всичките жажди и всичките песни.

Тук си, наблизо си, ето те - но! -
моя единствена, вечна жена.
Няколко века ли, няколко мига...
Моя любов - свобода и верига!".

"Лебеде бял с потрошени крила,
що бури бяха и що - патила!
Но не забравям до днес нито ден...
Твоите рози покълнаха в мен!".

* * *

Накъдето и да тръгна -
все си е по коловоза.
Чакат и зад оня тъгъл
все онези там въпроси.

Както и да го увъртам,
както "и това ще мине"...
Уж безсмъртни, ала смъртни -
някак си наполовина.

Иде ми да се оплача,
иде ми да... като гледам:
уж е вечност, а на крачка -
първи дъх от дъх последен.

Нито сметките излизат,
нито с някого да спора.
Уж свободни, а без избор.
И без глас, на туй отгоре.

Нещо схвана, стискам здраво,
но убягва ми отново.
Хем е ясно, хем - мъгляво.
Истинско, но и лъжовно.

Най-подир ми светва просто
(или мълния ме тресна):
"Карай я, човече, косо
право към онази бездна,

от която се страхуваш,
от която мира нямаш -
може да не съществува,
ако и да е примамна"...

Без въпроси, без "защото",
без лъжи и ала-бала...".
Ето, тръгвам през просото...
И започвам отначало.